

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 8 แห่ง และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภายใต้ชุดโครงการวิจัยที่มีผลกระทบสูง (Program based Research) โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้ดำเนินกิจกรรมภายใต้ประเด็นโครงการ“วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น สู่ตลาดการแข่งขัน” โดยมีการดำเนินงานวิจัยที่มุ่งให้ความสำคัญใน 2 ประเด็น คือคุณค่าด้านอาหาร ผลิตภัณฑ์เครื่องแกง และคุณค่าด้านวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์เครื่องถมเมืองนคร สู่การสร้างเสน่ห์วิถีคนนคร นำไปสู่คุณค่าทางวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว

โครงการ“วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น สู่ตลาดการแข่งขัน มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อพัฒนากลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่า และยกระดับผลิตภัณฑ์เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม
2. เพื่อให้ได้ห่วงโซ่คุณค่าของกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมาย
3. เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในการพัฒนางานวิจัยพาณิชย์เชิงพื้นที่ที่มีผลกระทบสูง
4. เพื่อให้ได้รูปแบบการสร้างและกระจายรายได้ที่เป็นธรรมสู่กลุ่มผู้ผลิต/กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำ โดยผ่านการวิจัยและพัฒนาในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เป็นทรัพยากรพื้นถิ่น
5. เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์เป้าหมาย สู่ตลาดการแข่งขัน

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย พบว่า โครงการวิจัยมีเป้าหมายสำคัญในการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ การพัฒนากรอบวิจัยโครงการวิจัย การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโครงการวิจัย และการติดตามผลความก้าวหน้าของโครงการวิจัยย่อย มีกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินงานวิจัย ได้แก่กลุ่มชุมชนผลิตเครื่องแกง โชนเขา โชนป่า โชนนา และโชนเล ส่วนกลุ่มผลิตเครื่องถมโดยเน้นผู้ประกอบการดั้งเดิมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย มีกระบวนการและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ด้วยการจัดการต้นน้ำ การจัดการกลางน้ำ และการจัดการปลายน้ำ โดยกระบวนการบริหารจัดการประสบความสำเร็จในด้านการทำงานวิจัยอย่างเป็นระบบก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัย 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง/กลไกการบริหารจัดการงานวิจัย ด้านกฎ/ระเบียบ/หลักเกณฑ์ ของการดำเนินงานวิจัย ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย ด้านการควบคุมคุณภาพงานวิจัย ด้านการบูรณาการกับศาสตร์ด้านต่าง ๆ ด้านการจัดการเกี่ยวกับลิขสิทธิ์/อนุสิทธิบัตร/ สิทธิบัตร และด้านการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผลการดำเนินโครงการวิจัย ชุมชนสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการยกระดับผลิตภัณฑ์เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม สร้างรายได้และเข้าสู่การแข่งขันได้เพิ่มขึ้น ในส่วนของมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยในการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีผลกระทบสูงได้จริง

คำสำคัญ : ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ การจัดการต้นน้ำ การจัดการกลางน้ำ การจัดการปลายน้ำ

Abstract

Rajamangala University of Technology Srivijaya has signed a memorandum of cooperation between the networks of 8 Rajamangala Universities of Technology and Thailand Science Research and Innovation (TSRI.). The operation was held under the series of high-impact research project (Program based Research). Rajamangala University of Technology Srivijaya has carried out activities under the program called “Research and Development of Value-added OTOP Products for the Competitive Market Produced from the Local Capacity and Resources of Nakhon Si Thammarat Province” The research has focused on 2 issues; 1) creating food values with curry paste products, and 2) creating cultural values with nielloware product. Both products represent the lifestyle of the Nakhon Si Thammarat people, which leads to increasing cultural and tourism values of Nakhon Si Thammarat province.

The Research and Development of Value-added OTOP Products for the Competitive Market Produced from the Local Capacity and Resources of Nakhon Si Thammarat Province objectives:

1. To develop a mechanism driven value chain and enhance products in a concrete goal.
2. To enhance the value chain of target products.
3. To develop a system and mechanism for research management of the university, in the development of high impacted area-based commercial research.
4. To develop the good governance pattern of monetization and income distribution to the upstream agricultures and producers, by Through research and development of products which are local resources.
5. To create more value for the target product to the competitive market

This operation under the system and mechanism management found that the operation under the research management system and mechanism has 3 important goals which are 1) developing the research framework, 2) developing the management system of the research project, and 3) follow-up on the progress of the sub-research project. Target groups in the research are 1) Curry production community groups (mountain zone, forest zone, rice zone and lake zone), 2) Neilloware producers, focusing on existing producers in Nakhon Si Thammarat province. The research management unit has provided research processes and mechanisms for area-based research development, throughout upstream, midstream and downstream. The research management process has been successful in operating systematically, resulting in the development of research management mechanisms in 8 areas, consisting of 1) Structure/mechanism of research management, 2) Rules/regulations/criteria of research operations, 3) Budget management, 4) University personnel development, 5) Research quality control, 6) Integration with various sciences, 7) Management of copyrights / petty patents / patents, and 8) Cooperation with network partners/stakeholders. The result of the research project, the community can utilize the research results to enhance the product value and the

supply chain management. In addition, this research project also generates revenue and increases business competitiveness for the community. For the university, it has actually developed a high impact research management system and mechanism.

Key words : Systems and mechanisms of area-based research management. Research for area-based management. Upstream Management, Midstream Management, Downstream Management.